ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯତ୍ନ ଏବଂ ଜଳସେଚନ :

ଆଳୁ ଚାଷରେ ମୁଖ୍ୟ କଥା ହେଲା ମାଟିକୁ ବରାବର ହାଲୁକା ରଖିବା । ଗଛଗୁଡ଼ିକ ୫ ଇଞ୍ଚରୁ ୬ ଇଞ୍ଚ ଉଚ୍ଚା ହୋଇଗଲେ ପ୍ରଥମଥର ଲାଗି ମାଟି ଦିଆଯାଏ । ପ୍ରଥମ ହୁଡ଼ା ଦେବାର ୩ ସପ୍ତାହ ପରେ ୨ୟ ହୁଡ଼ା ଦିଆଯାଏ । ମାଟିର ବତର ଦେଖି ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁସାରେ ଜଳସେଚନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ରୋଗ ପୋକ ଏବଂ ତାର ପ୍ରତିକାର :

ଅଗ୍ରିମ ପତ୍ରପୋଡ଼ା ରୋଗ – ଏହା ଦେଖାଦେଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୭୫୦ ଗ୍ରାମ୍ ଡାଇଥେନ୍-ଏମ୍-୪୫ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ ।

ବିଳମ୍ବ ପତ୍ରପୋଡ଼ା ରୋଗ – ଏହା ଆଳୁ ରୋଗର ମୁଖ୍ୟ ଶତ୍ରୁ । ଏହାର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ରୋଗ ସହଣୀ କିସମ ବିହନ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଫସଲରେ ଏକର ପ୍ରତି ୭୫୦ ଗ୍ରାମ୍ ଡାଇଥେନ ଏମ୍-୪୫ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଆଳୁ ଫସଲରେ ଆକ୍ରମଣ କରୁଥିବା ପୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାଙ୍କେଡ଼ିଆ ପୋକ, ଜଉପୋକ, କଟ୍‌ୱାର୍ମ, ଏବଂ ହଳଦିଗୁଣ୍ଡି ପୋକ ଆଳୁ ଫସଲର ବିଶେଷ କ୍ଷତି ଘଟାଇଥାଆନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର ଦମନ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୨୫୦ ମି.ଲି. ରୋଗର କିମ୍ବା ମେଟାସିଷ୍ଟକ୍ସ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ଅମଳ :

ଆଳୁ ଖୋଳିବାର ୧୫ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଜମିରେ ପାଣି ମଡ଼ାନ୍ତୁ ନାହିଁ । କିସମ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଆଳୁ ଲଗାଇବା ଠାରୁ ୮୦ ରୁ ୧୨୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଗଛର ପତ୍ର ହଳଦିଆ ହୋଇଗଲେ ଆଳୁକୁ ଖୋଳାଯାଏ । ଆଳୁ ଖୋଳା ଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଖୋଳିଲେ ଆଳୁର ମାନ ଉତ୍କୃଷ୍ଟତର ହୁଏ । ଖୋଳିବା ପରେ ଆଳୁକୁ ୨୪ ଘଣ୍ଟା ଛାଇରେ ଶୁଖାଇ ଜାଲିଅଖାରେ ରଖିବା ଦରକାର । ଉନ୍ନତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଆଳୁଚାଷ କଲେ ଏକର ପିଛା ୧୦୦ ରୁ ୧୩୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ଅମଳ ହୋଇଥାଏ ।

ଆମ ଠିକଣା : **କୃଷି ବିଜ୍ଞାନକେନ୍ଦ୍ର, ପାନପୋଷ**
ରାଉରକେଲା – ୭୬୯୦୦୪ (ଓଡ଼ିଶା)
ମୋ : ୯୦୪୦୫୭୯୪୫୪

ଉନ୍ନତ ପ୍ରଣାଳୀରେ

ଆଳୁ ଚାଷ

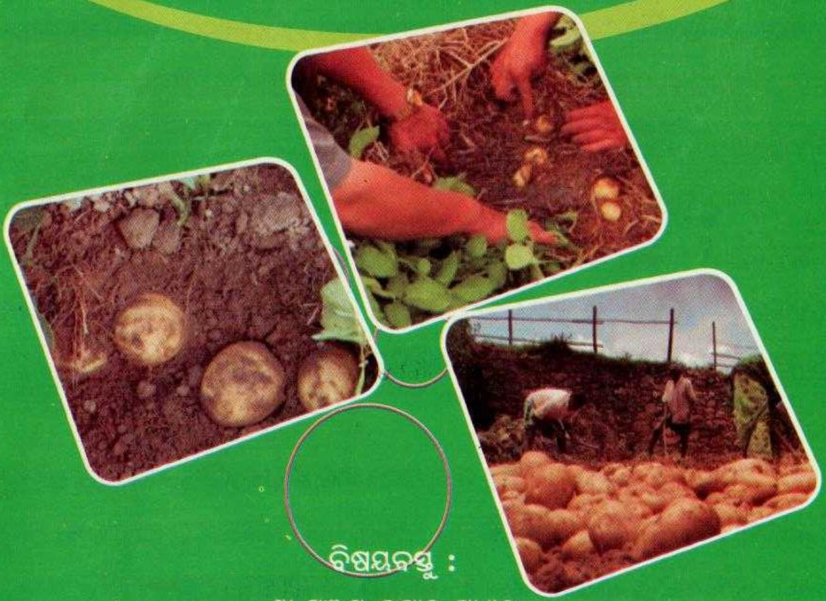

ବିଷୟବସ୍ତୁ :
ଶ୍ରୀ ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ପ୍ରଧାନ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ କୁମାର ସାହୁ
ଶ୍ରୀମତୀ ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ସାହୁ

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସହାୟତା :
ଶ୍ରୀ ସୋମଦତ୍ତ ମହାନ୍ତି

ସଂପାଦକ :
ଶ୍ରୀ ଜୟନ୍ତ କୁମାର ପତି

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ରାଉରକେଲା
ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଉନ୍ନତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଆଳୁ ଚାଷ

ଆଳୁକୁ ପରିବାମାନଙ୍କର ରାଜା କୁହାଯାଏ । ପୃଥିବୀରେ ଆଳୁ ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ପ୍ରଧାନ ପରିବା ଫସଲ । ଏହାର ବ୍ୟବହାର ବହୁଳଭାବେ ହେଉଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଧାନ, ଗହମ ଓ ମକା ପରି ଏହା ବହୁ ପରିମାଣରେ ଚାଷ କରାଯାଉଛି । ଏହା ବାଇଗଣ, ଟମାଟୋ ଓ ଲଙ୍କାମରିଚ୍ ଗୋଷ୍ଠୀର ଫସଲ । ଏଥିରେ ଶ୍ୱେତସାର ପୁଷ୍ଟିସାର, ଭିଟାମିନ୍ 'ଗ' ଓ ଖଣିଜ ଲବଣ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ଥାଏ । ଯତ୍ନବାନ ହୋଇ ଏହାର ଚାଷ କଲେ ଭଲ ଅମଳ ମିଳିଥାଏ ଓ ଅଧିକ ଲାଭ ଆସେ ।

ଜଳବାୟୁ :

ଆଳୁ ସାଧାରଣତଃ ଥଣ୍ଡା ଜଳବାୟୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଚାଷ କରାଯାଏ ବିହନ ଗୁଡ଼ିକ ଗଜା ହୋଇ ବଢ଼ିବା ଲାଗି ପ୍ରଥମେ 22°C ରୁ 24°C ତାପମାତ୍ରା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ପରେ କନ୍ଦ ବଢ଼ିବା ଲାଗି 18°C ରୁ 20°C ଆବଶ୍ୟକ ଆମ ରାଜ୍ୟର ଅଧିକାଂଶ ଅଞ୍ଚଳ ଆଳୁଚାଷ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ।

ମୃତ୍ତିକା :

ଆଳୁ ସବୁ ପ୍ରକାର ମାଟିରେ ଚାଷ କରାଗଲେ ମଧ୍ୟ ବାଲିଆ, ଦୋରସା ଓ ପଟୁ ଦୋରସା ମାଟି ଯେଉଁଥିରେ କି ଜୈବିକ ଅଂଶ ଉତ୍ତମ ପରିମାଣରେ ଥାଏ ତାହା ଆଳୁ ଲାଗି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଅଟେ, ଜମି ସନ୍ତସନ୍ତିଆ ନହୋଇ ନିଗିଡା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆଳୁର କିସମ :

ସଅଳ କିସମ	ମଧ୍ୟମ କିସମ	ବିଳମ୍ବ କିସମ
କୁଫ୍ରି ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ	କୁଫ୍ରି ସିନ୍ଦୂରୀ (ସଅଳ ପତ୍ର ପୋଡ଼ା ସହଣୀ)	କୁଫ୍ରିଦେବା
କୁଫ୍ରି ଅଶୋକା	କୁଫ୍ରି ଲାଲିମା	କୁଫ୍ରି ମେଘା
କୁଫ୍ରି ଜବାହର	କୁଫ୍ରି ଚିପ୍‌ସୋନା	
	କୁଫ୍ରି ଜ୍ୟୋତି (ବିଳମ୍ବ ପତ୍ରପୋଡ଼ା ସହଣୀ)	
	କୁଫ୍ରି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ	
	କୁଫ୍ରି ବାଦଶାହ (ବିଳମ୍ବ ପତ୍ରପୋଡ଼ା ସହଣୀ)	

ବିହନ ପରିମାଣ :

ବିହନ ଆଳୁଟି (Tuber) ଅନ୍ୟୁନ 15-20 ଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ହେବା ଉଚିତ୍ । ଏହା ଯଦି ବଡ଼ ହୋଇଥାଏ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି କାଟି ଲଗାଯାଏ ଯେପରି ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡରେ ୨-୩ଟି ଆଖି ରହେ । ଏକର ପ୍ରତି ହାରାହାରି ୮ ରୁ ୧୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ଆଳୁ କନ୍ଦ ଦରକାର ହୋଇଥାଏ ।

ଲଗାଇବାର ସମୟ :

ସଅଳ କିସମ ଆଳୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୫ ତାରିଖ ଆଡ଼କୁ ଲଗାଯାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ମୁଖ୍ୟ ଫସଲ ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ଲଗାଯାଇଥାଏ । ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ୨୫ ଅକ୍ଟୋବରରୁ ୧୦ ନଭେମ୍ବର ହେଉଛି ଆଳୁ କନ୍ଦ ଲଗାଇବାର ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ।

ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ :

ଆଳୁ ଲଗାଇବାର ପୂର୍ବରୁ ଜମିକୁ ୭/୮ ଥର ଓଡ଼ ଚାଷକରିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ମାଟିରୁ ଗୁଣ୍ଡ ଓ ସମତଳ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଶେଷ ଓଡ଼ ଚାଷ ପୂର୍ବରୁ ୧୦-୧୨ ଗାଡ଼ି ଶୁଖିଲା ଗୋବର ଖତ ଦେଇଥିଲେ ଆଳୁର ଅମଳ ବଢ଼ିଥାଏ । ଜମିକୁ ସମତଳ କରି ଛୋଟ ଛୋଟ କିଆରି କରି କିଆରି ଭିତରେ ନାଳି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ନାଳିଗୁଡ଼ିକ ୪୫ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନରେ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ନାଳି ଗୁଡ଼ିକର ୨୦-୨୫ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନରେ ଆଳୁ କନ୍ଦ ବିହନକୁ ଡିଥେନ୍ ଏମ୍ ୪୫ରେ ଭଲଭାବେ ବିଶୋଧନ କରି ଲଗାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆଳୁ ଗଛ ଉଠିଲା ପରେ ମାଟି ଟେକି ହୁଡ଼ା ଓ ନାଳୀ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଖତ ଓ ସାର :

ଆଳୁ ଫସଲ ବହୁତ ଖାଦ୍ୟସାର ଦରକାର କରିଥାଏ । ଲଗାଇବା ବେଳେ ଏକର ପ୍ରତି ହାରାହାରି ୧୬ କି.ଗ୍ରା. ଯବକ୍ଷାରଜାନ, ୨୪ କି.ଗ୍ରା. ଫସ୍‌ଫରସ୍ ଏବଂ ୨୪ କି.ଗ୍ରା. ପୋଟାସ୍ ସାର ଦରକାର ହୋଇଥାଏ । ଲଗାଇବାର ୨୫ ଦିନପରେ ୧୬ କି.ଗ୍ରା. ଯବକ୍ଷାରଜାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏହାର ୨୦ ଦିନପରେ ପୁଣି ୧୬ କି.ଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ ଏବଂ ୨୪ କି.ଗ୍ରା. ପୋଟାସ୍ ସାର ଦେବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରଥମେ ସାର ଦେଲାବେଳେ ବିହନ ଯେପରି ରାସାୟନିକ ସାରର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ନଆସେ ତାହାପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ୍ ।